

OAMENI CARE AU FOST

DE VORBĂ CU VASILE POSTEUCĂ

Sergiu GROSSU

Nu știu de ce ursitoarele n'au îngăduit să ne întâlnim, pe pământ, măcar o singură dată, Vasile. Printr'o stranie, incomprehensibilă lipsă de sincronism a destinului pașii nu ni s'au încrucișat pe bulevardele Bucureștiului, nici în toamna lui 1940, când mă aflam refugiat din Basarabia, și nici ceva mai târziu, înainte de a-ți fi hotărît exilul. Cu vreo opt ani mai tânăr decât tine, ți-am urmărit de "sub smochin", aidoma lui Natanael, evoluția literară, în perioada apariției Iconarului. Locuiam la Bălți, și, în primăvara anului 1938, m'am aventurat la editarea revistei Flori de stepă. În timpul războiului, am fost bun prieten cu poeții bucovineni Iulian Vesper, Traian Chelariu și, mai ales, cu acel talent vulcanic ce se numea Mircea Streinul, împreună cu care am lucrat în aceeași redacție, la Direcția Propagandei. "Taie cărare spre inima mea informația că ai lucrat cu Mircea Streinul - îmi scriai la 19 Mai 1971- și că ai fost cu el când s'a stins, ca să dovedească, poate și altor dimensiuni, că soarele răsare noaptea și că Dumnezeu e dulce ca roua de dimineață pe flori și mâinile noastre."

Da, nu știu de ce a trebuit să rămânem doar la caligrafia unei amiciții de o uriașă forță explozivă, la tâlfăsuirea intimă a condeiului, la "slova luminată pe dinăuntru", cum îți plăcea ție să spui. Pentrucă dela 29 Aprilie 1971, când amprimit întâia ta scrisoare din Mankato, și până la 21 August 1972, dată premergătoare îmbolnăvirii care avea să te ducă la odihna cea de pe urmă, noi ne-am apropiat numai în duh, jinduind înălțimi și catapetesme; ne-am pipăit, cu sufletul, rănile netămăduite ale îndepărtării de țară, și-am conturat, laolaltă, sfânta alergătură spre centrul ființei, învăluindu-ne prospețimea prieteniei în haina de flacără a unor simțăminte curate ca lacrima.

Îți aduci aminte ce-ți scriam, după ce mi-ai trimis la Courbevoie, în Franța, odată cu câteva numere mai vechi din Drum, culegerile tale de poeme: "Cântece fără țară", "Cântece din fluer", "Catapeteasmă bucovineană" și "În marea și'n morminte din noi". "Pana ta, frate Vasile, poartă har mistuitor și foc de viziune cristică. De câte ori te citesc, mă simt mai cald, mai luminos, ca după o liturghie în Săptămâna Mare. Ceea ce apreciez și salut în arderea ta continuă este cinzecimea permanentă din lăuntrul tău transfigurat, itinerariul visului tău, slobod de orice amputație slujitoare, și, mai ales, aflarea acelui năzdrăvan punct arhimedic, care-ți dă posibilitatea să zburzi prin cosmos și să miști pământul spre orbite noi și galaxii mai acătării..."

Așa îți scriam, fiindcă

Vasile POSTEUCĂ

așa te vedeam, Vasile. Fiindcă mă identificam cu viziunea ta estetică, într'o lume "în care domnește și se lăfăiește, obraznic și satanic, anti-eroul, utilizând toate mijloacele de propagandă și educație pentru a promova și impune anticultura." Ca și tine, în articolul "Vântul divin" (Drum, Nr.3/1971), nu puteam nici eu accepta în muzică strigătul și urletul de fiară, zgomotul infernal, scârțâitul de oțele și huruitul de pietre în cădere", sau "hăzenia mozolită", ura colorată strident, disproporția mintală" în pictură, ca să nu mai pomenim de proza și drama anticulturii, în care lumea este prezentată, "dela brâu în jos", expresie a desgustului, a perversiunii, a îndemnului la crimă, a dezmățului. Cât despre poezie, te durea până la revoltă "cuvântul pervertit și furat de vibrațiile divine, după fasoane și mode scălciate și trecătoare, după mișelii estetice, presat în jonglerii enigmatice, cu iz putred de epigonism și egotism desuet."

Cu lăcomia băjenarului îndrăgostit de slovă românească (după ce am asistat ani de zile, în țara mea înrobită, la prostituarea muzelor), te citeam și-ți sorbeam ulcioarele tale doldora de vis, admirând, în tot ce-ai plămădit și-ai plâns, bogăția harului poetic cu care Cerul te-a miruit din plin, spre a-i fi martor în bezna lumii și străjer la porțile Triumfului. În ghiersul tău înaripat, Vasile, am descoperit un poet înăscut și nu făcut în laboratoare de alhimie suprarealistă. Orice zvâcnire de gând, orice combustie afectivă devine, prin arderea ta incontinuă, cântec de alăută și pură, chiot haiducesc și prescură de lumină. Tu ai rămas, chiar și dincolo de lespedea mormântului, singurul iconar al unei generații răstignite, neîntrecutul zugrav de cuvinte și de prospețimi metaforice, luptătorul temerar pentru promovarea unei culturi românești bazată pe "omenie", ținând cont că noi, exilații, trebue "să ne străduim" -te citez- a realiza acea splendidă "coincidentia oppositorum" între cultură și omenie, acea nouă emblemă, de demnitate și strălucire, a omului nou român, care topește ambele concepte în icoana de peste veac a măreției românești." De unde îndemnul: "Coborîți-vă în inima care știe și vede, unde putem deveni fiii ai lui Dumnezeu și ne putem învrednici de ajutorul forțelor etern invincibile."

Cât de mult te iubeam, Vasile, când îți urmăream pledoria pentru necesitatea supremației lui Isus în lumea diasporei românești, subliniind că "toți acei care caută alte căi de plinire decât în Domnul nostru Isus Hristos se înșeală amarnic și-și pun pietroaie imense pe drumul mântuirii", că'n ciuda "tuturor încercărilor mișelnice de a-L detrona din inimile noastre, din arena lumii, din catedralele neamurilor care au creat civilizația de azi, Isus se ridică mai luminos, mai puternic și mai biruitor." Numai din puritatea unei credințe autentice au putut țâșni vâlvătăile gândirii tale creștine, împotrivirea ta consecventă la asaltul forțelor anticristice ale Minciunii și Urii, demascarea promiscuității politice, a tendințelor compromisurilor rușinoase și a mușcăturii trădării Neamului.

"Nu mai avem mult de făcut umbră planetei, mi te destăinuiai tu adeseori. Hai să fim tari și să-L servim pe Dumnezeu." Adică să luptăm contra comunismului ateu. Și cum ? "Cu pregătire de moarte", întrucât ceea ce "ni s'ar putea întâmpla, e să murim; și asta e frumos, e o încoronare." Vorbind despre moarte, predicând moartea în scriiturile tale inegalabile, tu ți-ai anticipat, oarecum, propria ta plecare, Vasile. Te știam reperat ca una "din primele ținte ale comuniștilor", prigonit "de către dușmani" și lovit "de cozile de topor naționale," care te-au amenințat "cu lut și gloanțe." Însă moartea nu putea să te înspăimânte, să te nelinișească, să te facă să reculezi, căci tu ai învățat a muri din Evanghelie. Ai învățat să birui moartea, cum notezi tu în Jurnalul din 30 Aprilie 1971: "În seara asta mi-am ars granițele dintre viață și moarte. Am biruit zidul morții... Numai puțini mă vor înțelege, în aceste rânduri. Poate mai târziu. Toți ajungem aici. Toți sărim acest zid, copilărește. După ce am plâns mult și ne-am dat perfect de bine seama că viața de aici, din atelierul planetei, se rezumă la învățatul muritului." De aceea îmi spuneai, cu tâlc: "Unde n'aș fi miluit de Dumnezeu să mor frumos, să fie măcar unul, în neamul meu de hoți de cai și de curvari, care să moară pentru fața de cer a lui Hristos !..."

Ei bine, tu ai știut să mori frumos, Vasile, și să birui "zidul morții", încredințat fiind că "învierea vine din catacombele credinței și ale morții bucuroase pentru Hristos și omenia din om." Tu, fratele meu din vis, de rugăciune și de luptă, tu n'ai trăit inutil. Tu ești viu sub baldachinul de lumină al Istoriei veșnice. Și pentrucă te afli lângă Domnul tău și Dumnezeul nostru, îmi permit să-ți adresez astăzi, când se împlinesc zece ani dela plecarea ta "acasă", aceleași cuvinte pe care le-a rostit părintele Iosif Trifa, fondatorul "Oastei Domnului", într'un sfârșit de Februarie 1937, în fața rămășițelor pământești ale celui ce a fost preotul apostol Vasile Ouatu : "Spune-I Domnului Isus, dragă Vasile, că noi luptăm înainte. Spune-I că suferim, dar luptăm înainte. Spune-I că ne-ai lăsat în Biserica Lui și aici vrem să rămânem. Ca odinioară tânărul Samuil, noi ne-am trezit în Biserică și în Biserică vrem să rămânem, în Biserică vrem să luptăm, pentru Biserică vrem să ne jertfim, ca să avem Biserica Lui cea vie, cea luptătoare, cea biruitoare, cea curată și fără pată... Lupta cea bună te-ai luptat, dragă Vasile, Domnul să-ți dea cununa vieții..."

□

ÎN CER ȘI PRE PĂMÂNT

-poetului Vasile Posteucă-

Ce mai e prin cer, bădie ?
Cum te'mpaci printre minuni ?
Pre pământ, ca de-o vecie:
Oameni răi și oameni buni.

Anticriștii, ca și-altdată,
Vând pe ruble sau dolari.
Obosit, cerescul Tată,
Abia-i iartă pe tâlhari.

Cei creștini ne săpăm glia
Tot prin pribegia grea
Că-i departe ROMANIA,
Ea de noi și noi de ea.

Cu păcatele'n samare
Pribegim prin lumi mereu.
Când greșim cerem iertare
Si ne iartă Dumnezeu.

Din lumini către lumină
Ne'nchinăm la Precește.
Cer cu iz de Bucovina
Este raiul, sau cum e ?

Spune, ce e'n cer bădie ?
Cum te'mpaci printre minuni ?
Pre pământ, ca de-o vecie:
Oameni răi și oameni buni.

George FILIP

SCRISOARE ÎN CER

-poetului Vasile Posteucă-

Din raiul tău cu iz de Bucovină
Nu coborî iar steagul să ni-l porți.
Sorbind vivanți lumină din lumină
Noi străjuim pentru ai Țării sorți.

S'au înmulțit, bădie, anticriștii
Prin grote și coclauri de tăceri
Si noi ne facem cruci și semnul crucii
Il pierde spre pustia Nicăieri.

Românii-s buni cum știi c'au fost odată.
Pe-acasă Tara rabdă lanțul greu.
De ai răgaz, cerșește tu iertare
Pentru români, la bunul Dumnezeu.

Noi știm că n'ai odihnă, camarade,
Când trâmbițezi poemele prin cer...
Tu ești cu noi și umăr lângă umăr
Vom dărâma cortinele de fier.

Muscalii să se ducă în pustie.
Sperjurii să se'ngroape în pământ.
S'avem din nou o mamă -ROMANIE
Sub tricolorul neamurilor, sfânt.

...Din raiul tău cu iz de Bucovină
Nu coborî, iar steagul să ni-l porți.
Sorbind vivanți lumină din lumină
Noi străjuim pentru ai Țării sorți !

George FILIP